

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan, izjemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtih pet-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravnost, na katero naj se blagovoljo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Vabilo na naročbo.

Vse dosedanje gg. naročnike, katerim naročnina poteče konec septembra in druge narodnjake vabimo na novo naročbo "Slov. Naroda".

"Slov. Narod" velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četr leta 3 gld. 30 kr.

Za en mesec 1 10

Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, na mesec, 30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četr leta 4 gld. — kr.

Za en mesec 1 40

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti sprejeman " " 3 " — "

Administracija "Slov. Naroda".

Sprava mej nami.

Pišejo, da sti se slovenski stranki v Goriči porazumeli in spravili v jedno narodno stranko, ki ima le namen, skupno delati in vojevati borbo zoper sovražnika našega slovenskega naroda. To nas veseli, in nas bode čedalje bolj radovalo, če bodo vedeni v bodočnosti stvarno in dejansko, da je to istina, kar se bode pokazalo posebno pri volitvah.

Ali čitamo dalje o tem v tukajšnjem časniku "Slovenec" sledče iz Goriškega: "Tako bodo slovenski Torys (stari) in Wighs (mladi) vkljupno delovali za blagor naroda kakor omenjeni stranki v angleškem parlamentu. Kaj pa vi v kranjski Sloveniji, mar ne boste nas Primorcev pospemali? Mar me-

nite, da se narodove sovražnike ložje v posameznih tramah, kakor v skupni falangi premaga? Predsedke na stran in vse razlaganje budi pozabljeno, ter novo življenje s krepkim delovanjem začenjam! V to ime bog pomozi ter živila stalna sprava na blagor milega naroda!" — Mi v "Slovenskem Narodu" smo sicer o tem uže večkrat izrazili se, a v politiki je mnogokrat treba ponavljati se, in da se ne bi naše molčanje krivo tolmačilo, naj ob kratkem povemo zopet svoje stališče. In to je ob kratkem: "sprava in sporazumno delovanje posebno pri prihodnjih volitvah, ako hočemo narodno večino ohraniti, je absolutno potrebna, in proti Nemcu in nemškutarju mora vse jedinstveno biti kar je Slovenec".

To je kratko a jasno dovolj. Ali kakor se mi nikoli ne bomo premisljali, komu glas dati, ako je na pr. taka silna alternativa: ali radikalnemu klerikalcu g. Luki Jaranu ali pa nemškutarju Schreynu, ter bode nam slovenski ultraklerikalec brez pomisleka iz narodnega stališča ljubši nego nenaščen, neslovensk pseudoliberal — tako mora tudi konzervativna slovenska stranka čisto odložiti misel da je sprava in porazljenje le onda mogoče in izvršivo, ako se svobodomiselniki "uklonijo" in podvržejo nazorom ultramontanskim. To doseči nij mogoče. Diskusijo o vseh tacih vprašanjih, ki zadevajo liberalno polje, mi sicer prav lehko na stran pustimo, in imamo samo narodno borbo v vidu, — saj ta je dandanes tudi onim našim nasprotnikom pred očmi, ki se z vsem svetom, celo s Turki proti nam Slovancu vzejejo. — Ali kakor mi nikdar

in čisto nič ne zahtevamo, da kateri prepričani slovenski klerikalec drugače misli nego je do sedaj, tako zahtevamo polno slobodo tudi za sebe in svoje.

Sprava je dalje le mogoča, ako se za narod delavni in izobraženi narodnjaki osoobno ne napadajo in ne sumničijo, a tudi ne izričajo. Teško je porazumek mogoč tam, kjer govor odličen mož, jeden vodjev: "kjer je dr. Vošnjak ali dr. Zarek, tam mene nij." To nij rodoljubje. Ponavljamo, da se Nemec od stranke "N. Fr. Pr." in nemškutar od stranke "Laib. Tagblatta" veže s Turkom, natikalcem živih ljudij na kole, samo za to ker gre zoper Slovanstvo. — In ti Slovenec, sam sebe vidiš, sam svojo strast poslušaš, od srda na brata liberalca?

To naj je le kazaj, dalje silekko vsak našo misel sam razpleta, katera se v praktičnem življenju po porazumljenji obeh strank mora pokazati v tem, da kandidatov ne postavlja jedna stranka, nego obe vkljup, in da nobena nij nad drugo nego poleg druge, da se ne diktira, nego delo razdeli; da se ne terorizira, nego dogovori in besedo poštenu drži. Ej vala, brate!

Ozrimo se okolo! Kako malo narodnih delavcev imamo! Koliko izobraženih rojakov nič ne stori, nič ne piše, nič ne govori za svoj narod! Bodimo torej vsacega delavca na narodnem polju veseli in podpirajmo ga. Kajti, recite kar hočete, norodni boj je dan denes za Slovane prvi in naj vnažnejši, boj za obstanek in narodno samostalnost, — vse drugo je ali namenjeno in navidezno, al pa postransko.

Sporazumlenje in skupno delovanje pri volitvah in povsod kjer se, da je tudi na Kranjskem in na Štajerskem precej mogoče,

Ljubljana.

Marjeta.

(Izvirna povest.)

Ob južnej porebri Jamčeve hoste gori gozd. Več dni uže gori in po oskej soteski mej gorami se kadi dim, tako gost, da z gore jedva vidiš na drugo. Vsa dolina smrdi po smodi. Solnce je rudeča lisa, da celi dan lehko gledaš vā-nj. Uže od daleč se sliši, kako praska in poka goreče drevje, in kako zamolklo pobobnujejo debla, ko padajo. Časi pa časi švigne žar skozi temnovišnje valove dima kvišku, in plameni in iskre se iz nova lovč po opaljenem brstji vrhi drevja. Vmes vpijejo in hudujo se možje, ki so privreli, da bi ogenj zajezili. Sečli so se ljudje iz celega okraja, ker nesreča žuga strašna.

Gozd je velik, on je deloma posamezni kmetov, kateri iz ogljenic svoj edini

prihodek dobivajo; deloma je vaška, vzajemna last, katera nosi za vse stroške občinske. Lepo, kar zatemnelo lesovje vleče se daleč preko reber in vrhov tja do čedne vasi, v prostranej ravni ležeče, da hiš bledo, desčičasto ostrešje in zvonikov kositarski krov blišči daleč venkaj na okolo. Iz prve so bili prebivalci potrebili hosto in grmovje pred ognjem, pa petelin so posegali višje, popeli so se ob mahovitih debilih do visokih vrhov, katere je žgoče solnce palilo uže mesec dni in osušilo. Tadaj so ljudje pač tudi sekali in ruvali, pa ogenj jim je skakal za petami, in dim in vročina sta jih prisilila, da so morali bežati.

"Če do juter ne bode dežja — celi gozd bo pogorel in vas tudi!" javkali so in nijsko vedeli, kaj bi.

Sam Studenčak je bil, ki nij izgubil še glave. "Gozd Jamčev kar pustimo," kričal je, "samo vaški lés utegnemo še rešiti. Tam od golega vrha dol moramo mejo po-

tegniti. V dveh dneh naredimo več sežnjev široko preseko in do taistehmal pač ne pride ogenj tja onkraj!"

In pustili so Jamčev hosto požaru, pa delali ob golem vrhi. Jamec, ki je doli v dolini onkraj potoka imel svoje pohištvo, ta mož je divjal. Tam ob plotu stoeč, moga gledati, kako tam gori gine njegovo najboljše imetje. In možu, stoečemu tako, robatemu in koštemu od glave do nog, kakor stara smreka, goreča na vrhu, videl si mu lehko v očeh in na obrazu, da tudi Jamec je goreče drevo, ki pa teli in žari znotraj, kakor bi bila strela šinila vā-nj.

Pred štirimi dnevi je bilo, v soboto pozno uže na večer. Jamec je uže spal in vse je bilo pri pokoji v hiši. Kar zabobni na okno, da zazveni, in hlapec, stari Grega, vpije noter: "Oče, oče, gozd gori!"

Jamec rine po konci, — kokor bi se svitalo jutro, tako je, in ko svoje dremotne oči skozi okno obrne proti gozdu, mora kar

ako se kranjska duhovščina postavi na stališče svojega višjega pastirja knezoškega dr. Pogačarja, zlasti glede šole, kakor je izraženo v pastirskem listu, — in ako se ravno po lepih načelih krščanske ljubezni, po duhu mirnega postopanja in preudarka, kakoršen duh veje iz one škofove okrožnice. In to vendar nij teško, nego celo terjatev „*reverentiae et obedientiae*.“

Z jugoslovanskega bojišča.

Iz Kuljan v severnej Bosni 25. sept.

[Izv. dop.] (Od slovenskega vstaša Kovačiča, o katerem so nam in „Obzoru“ krivo poročali, da je uže mrtev, dobili smo sledeče pismo:) „Častiti gospod urednik! Brez zamere, da Vam do zdaj nijsem nič poročil, ali nijsem bil nikoli v takej okolščini, da bi mogel kaj pisati. Torej oprostite. Tudi danes le kratko. Iz Siska sem bil šel v Staro Gradiško, kjer sem so pridružil 60 možem. Bila je takoj onstran Save bitka, ki je trajala pol drug dan in smo jo bili proti 1000 Turkom. Ti so nas zmagali. Ker sem videl, da v Gradiški ne more kmalu kaj večjega biti, sem se probil v Kostajnico. Tu sem dobil g. Merlaka, Mejača in druge slovenske tovariše.

Dne 22. septembra smo bili pod vodstvom Merlaka komaj kakih 6 ur od Kostanjevice od Turkov napadeni. Bilo jih je 350. Po 4 urnem hudem boji smo Turke zmagali. Naših je 1 mrtev in 5 ranjenih. Jaz in Mejač sva bila ujeta. Jaz sem jim srečno utekel in po 2 dnevnej hoji sem zopet v Kostajnico dospel in sem bil od ondotnih rodoljubov z radostjo sprejet. Mejača so Turki žalibog v Bihač odpeljali, kjer se bojimo, da mu bodo glavo odsekali. Turkov je palo v tem boji 160 in ranjenih je 52. Čast našemu rojaku Merlaku, on nas je vrlo vodil v boji. Zopet pojdemo v boj. Torej za zdaj dosta. Več vam pišem, ako budem živ, črez en teden. Pozdrav vsem znancem.

A. Kovačič.

(Pripisano je še:) Malo sem ranjen a to bode kmalu dobro.“

Hubmajer nam piše v Ljubljano mej drugim: Prišel sem v ta kraj Bosne, da budim narod in ga vodim v boj za svobodo, in kakega sem našel. Ubogi kranjski kmet

je knez proti temu bosenskemu kmetu. Hišu mu je zapalil Turk, nema obleke, da bi se čeval pred mrazom po noči, nema obuvala, da bi uren skakal po skalah, nema orožja da bi se branil pred neprijateljem Turkom. Mi pričakujemo pomoč od bratov slovanskih ... Kjer imam 200 mož, nemam več kot 50 pušk ...“

Iz Belgrada ima dunajski „Tagbl.“ sledi telegram od 28. sept.: „Pri Aleksincu zbrana srbska vojska zahteva vojena biti črez mejo. Vse brigade hoté vojno. Meja je zaprta. Noben Srb do 52. leta ne sme ven. Vlada ne bode mogla dalje niti nekaj dñij ne zadržavati, ker sicer je v nevarnosti, da jo narodno razburjenje sè sveta popiha.“

Dalje ima rečeni list to telegraščno poročilo: Srbski listi javljajo, da hočejo Turki napasti srbska mesta na meji Zajčar, Negotin in Kruševac. Oficijalni telegram pak poroča, da je turška vlada naznanila v Belgrad, da hoče nek otok na reki Drini, katerega so sedaj Srbi v lasti imeli, vojaško zasesti. Iz tega se lehko uzrok za vojno — casus belli — najde.

Iz Dubice se hrvatskim listom poroča 28. sept.: Včeraj so se bojevali vstaši celi dan s Turki pri Severovcu, zgoraj samostana Moštanica v Kozarovej planini. Zavoljo oddaljenosti nij še znan konec boja. Čete vstašev se vedno množe bolje in bolje, vendar primanjkuje orožja, municije in tople obleke.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. septembra.

Poročilo finančnega ministra je delegato jako poparilo. Cislejtanjia ima pod vladanjem ustavoverne nemške stranke celih 43 milijonov deficitia!

Urednik dunajskega „Vaterlanda“ je bil pred porotniki krivega spoznan po §. 302 in na 4 meseci ječe obsojen.

Vnavorje države.

Srbski knez je izdal dekret, vsled katerega se skupščina iz Kragujevca v Belgrad preseli.

Ruskega kancelarja Gorčakova časopis „Journal de Petersbourg“ konstatira, da Turčija prizna potrebo reform. Veliki vezir je res sklenil uvesti reforme; za to nijso

velevlasti diplomatično pritiskale. Diplomatica acoja se mora omejiti na pripomoč pri pomirjenju vstaje in pri iskanji potrebnih institucij, kar je teško. Sedanja kriza bode imela resna poboljšanja stvarij v orientu. — Tako govori ruski glas — a družače bi moral!

V karlističnih provincijah je buda agitacija za mir. Nagovarajo don Karlosa, da naj se pobota z Alfonzom. —

Bavarski deželní zbor, v katerem so prusijani in vladna stranka za dva glasa v manjšini, je bil 29. septembra odprt. Voljeno je prvosedstvo samo iz večine patriotske ali bavarske.

Nemški cesar potuje 12. oktobra v Italijo in ostane tam 4 dni. Spremi ga razen Bismarcka tudi Moltke.

Angleški poslanik bode Peking zapustil 13. oktobra, ako do tistega časa ne bodo kaznovani kitajski morilci Augleža Margary-a. Vojna mej Angleži in Kinezi nij nemogoča stvar, ako se zadnji vstavljam, zadostenje dati.

Dopisi.

Iz Gorice 28. sept. [Izv. dop.] Nova pripravljalnica za učiteljsko izobraževališče se letos odpre tudi v Gorici. Učenec te pripravljalnice mora biti vsak, ki je dobro končal ljudske šole, ter dobil obpustno izpričevalo samo da šteje uže 14 let živenja. Ubožnim in pridnim učencem te šole se pripomore s 50 gold. iz državne blagajnice. Kdor to šolo dobro dovrši more preiti na učiteljsko izobraževališče, tudi v tej šoli dobitvajo manj premožni pa pridni učenci od 50 do 200 gold. pomoči na leto. Izobraževališču je pot odprta do učiteljstva za ljudske in meščanske šole in tudi za učiteljsko izobraževališče. — Od 16. do 20. oktobra t. l. se bodo vpisovali učenci te šole pri ravnateljstvu c. k. učiteljskega izobraževališča v Gorici. Prav za prav namen tej šoli je, da se po lažjem in krajšem potu kakor prej pride do učiteljstva, a vendar se bodo učenci te šole učili v vseh premetih, ki so potrebni za vsakdanje živenje, torej ta šola tudi dopoljuje ljudsko šolo, in zato priporočati bi bilo premožnjim roditeljem, naj svoje sinove po dokončani ljudskej šoli pošljejo še v tole šolo, zato da se bolje vkoreninijo v temu, kar jim bo treba kot pametnim gospodarjem in pravim državljanom.

Iz Zagreba 29. sept. [Izv. dop.] Poprejšnja vojna krajina je, kakor znano,

zamižati, tako se blišči tamkaj iz lesja. Hitele so, da bi gasili, pa vroč puh je potegnil skozi drevje, in zjutraj, ko je pokazalo se solnce, bila je briljava rudečkasta lisa. Od tada pa gori in od tada Jamec še nobenega grižljaja nij imel v ustih. Trudil se je pač z drugimi vred uže dan in noč in rotil ogenj, da bi ugasnil; toda ogenj nij ugasnil! To nijso tisti plamenci, ki doma na ognjišči plapolajo, grejejo in tečni kruh pekó; to so grozni, požarni valovi, kakor bi pririnili iz pekla, da bi njega, Jameca, požgali do palice beraške. In celo, ko so ljudem omahnil roke, in so le mislili, kako bi rešili le občinski gozd, preklinjal je svet, pulil si sive, zmršene lase iz glave in s pestjo je udaril si v obraz, da je kri vrela mu iz nosa in ust. „Če sam bog more pomagati,“ kričal je, „zakaj pa ne storil tega, zakaj pa pripušča, da jaz, ki sem toliko delal in trpel in molil, da bom obračil?!

— Fant!“ zavpil je svojemu dvanajstletnemu

sinu na uho, „vidiš, tak je ta bog, in taki so ti ljudje, zdaj vidiš, taki so!“

Prišel je župnik in ostro závrnil ga zavoljo tacega bogokletstva.

„Kje je pa Grega?“ vpil je potem.

Greg je bil še pri ognji, in ko nihče uže nij delal tam, je on sam klestil še drevje in veje vlačil na stran. Brez prestanka je tekal po hosti in po dimu. Obleko je imel uže vso prisojeno, in dolgi, bledi lasje so se mu skodrali in porudeli. Predvčeranjem je v svojih nadlogah pri kaplangu bil pri izpovedi, in od tistega časa se ne makne več od gorišča, dokler ne pogasi ogenj.

„In če mora uže mojega gozda konec biti, pa naj gori tudi občinski les in vas in celi svet naj zgori!“ kričal je Jamec. Smijal se je, ko je proti večeru močen veter potegnil in ogenj še hujše razpihal, da je goreče brstje preko drevja neslo v občinsko šumo in v vas. Solnce se več videlo nij, in dolina

je postala temna. Samo krvavi plameni so svetili še, pa to denes nij bilo več mirno žarenje, kakor v prejšnjih nočeh: to je plapolalo in kar valilo se, in črne sence od podenega dima so pobežavale nad poljem in ledinami. Grozno je bučal vihar, poslopja so poječavala, in strašno je bilo poslušati, kako je praskal požar. Sedaj so delaveci povesili sekire in hiteli proti vasi, da bi rešili ondi, kar bi se dalo še oteti. V malo urah uže mogel bi plamen zajeti celi gozd in izlati strehe vaške.

Ondaj za večera pa se na zamoklem podnebji užge strele, za njo zdrdra grom in ulije se ploha. To je vršalo, kakor bi utrgal se oblak, in kmalu so prihiteli supeti po jarkih in vreli okolo hiš in hlevov in naprej preko porebrija. O polunoči je vse tiho in jasno; mesec sije v dolino, iz grabnov se vzdigujejo bele meglice. Dima in smodnega smrada nij več, gozdn požar je ugašen. Zjutraj je v Jamčevem gozdu mej osmoje-

razvojničena in razorožana, vendar pa še zmirom vladata v njej sablja in čako. Na čelu uprave stoji general, uradniki so pa sami kapetani, lajtnanti, avditori, furiri in kar je še več takis šarž. Vojniška uprava je krajšnike moralčno pokvarila. V vojnem krajini se je v vpravem pomenu besede pala lenoba, kakor se pase sicer v vsakej kasarni. Krajšnik je svoje zemljšča samo na pol, in še to prav slabo obdelaval, vedoči, da bo uže iz cesarskega magazina dobil kar mu bo izmanjkalo. Nij čuda, ka se je vsako leto iz krajine čulo, da je slaba letina in lakota. Denes nij več napolnenih cesarskih magazinov, in dela nenavajeni krajšnik denes res strada in gladuje, in to se ima vojnem upravi zahvaliti, ki ga nij nikoli resno k delu merala. Nemški upravnji jezik in tuji večjidel nemški oficirji so udušili vsako narodno čut. Denuncija cije in špijonaža so se v malem in v velikem gojile. Vsak, kdor je kako „anzeige“ naredil, bil od predpostavljenih pohvaljen in mnogokrat tudi nadaren, od svojih vrstnikov in podložnikov pa deloma zaviden, deloma osražen in zančevan. Denunciacije razjele so globoko socijalno življenje. Več generacij bo treba, predno se bo mogla ta skala iz značaja naših bivših krajšnikov izdreti. Proti narod je sicer še precej zdav, kar je pa napol izobraženih, ti so moralčno skoz izkvarjeni. Vstaja v Bosni je krajškim denuncijantom prav kakor nalašč prišla. Mnogo orožja in municije namenjenega vstajnikom je po teh denuncijantih ali v turške roke, ali v roke naše oblati prišlo. Vrhovni upravitelj vojne okrajine general Mollinary se ne briga muogo za to, kar se denes v njegovem področju na bosenskej meji godi. Turki ne spoštujejo našo nevtralnost. V celih četah pridejo na našo stran in preiskujejo poedine hiše in celo poedine vasi, kjer mislico, da je orožje za vstajnike pripravljeno, ter odganjajo spet tisto živino na ono stran, katero je pribegla raja na to stran prgnala. Naše občine se temu sicer upirajo, pa nemajoče orožja, morajo mirno gledati kako Turki vse kote preiskujejo. Za velevlast, kakoršna je Avstro-egerska je to nedostojno in vprav ponizevalno. Mollinary kakor da ne bi nič videl nič čul. „Obzor“ in

„Nar. Nov.“ so to uže večkrat grajale, pa vse nič ne pomaga. Če bi prejšnja vojn. krajina v mater zemljo vtelovljena bila, se taki neredi na bosenskej meji pač ne bi do- gajali, kakor se dogajajo danes. Vsi naši sabori so opetovanjo in opetovanjo krono za vtelovljene prosili, pa zmirom in zmirom brez vspeha. Tudi sedanjih skupnih ogersko-hrvatski drž. zbor je v svoji adresi, krono prosil, naj se čem preje reši vprašanje vtelovljenga vojn. krajine in res bi bil uže enkrat čas, da se hrvatskega da, kar je njeni bilo in je še. — Vstajniške čete v Bosni so se zadnji čas izdatno pomnožile. Bosenski beguni so mnogo šli nazaj črez Savo in Uno ter vstajnikom se pridružili.

Domače stvari.

— („*Narodno društvo*.“) Gg. posvetenike prosim, naj blagovole nemudoma poslati nabранo letnine z imenimi društvenem denarničarju g. Jos. Oblaku v Ljubljani.

Dr. J. Vošnjak, predsednik.

— („*Narodna tiskarna*“) se je začela včeraj seliti v Kolmanovo hišo v „zvezdi“ pri gledališči. Jutri se seli tudi uredništvo „Slovenskega Naroda“ isto tja.

— (Ljubljanski podpiralni odbor) je zopet 200 kocev poslal v Dalmacijo za pribegle Hercegovce.

(O ljubljanskem škofu) izvē oficijska dunajska „Pol. Corr.“ da namejava imatrikulirati v začetku šolskega leta šest mladih in talentiranih duhovnov svoje škofije na filozofske fakultete vsečilišča v Gradci, na Dunaji in v Pragi. Ti v filozofske strokah izobraženi duhovni bodo prihodni učitelji verouka na srednjih šolah.

— (Kegljanje na dobitke v čitalnici) na korist dramatičnega društva se precej marljivo nadaljuje.

— (Fantovski ples za Hercegovce v Solkanu.) Ples, ki ga je napravil ožji fantovski krog v Solkanu, sme se po pravici šteti najlepši in najbolj obiskovani, kar jih je bilo do sedaj v preljubljenem Solkanu. Palačni vrt, vhod in dvorana bili so v narodnih barvah krasno dekorirani in razsvitljeni; mnogobrojno število domačih in zunanjih gospodičin v jaksoku-

snih toaletah kinčalo je krasno dvorano, z žalibozem, izmej mladih povabljenih gospodov iz mesta zapazil sem, kljubu temu, da je bil ples osnovan v korist našim za zlato svobodo borečim se bratom, kaj pičel broj. Mladina se je sušala do 4. ure popolnomoči. Tužnega srca sem i zapazil največjo razuzdanost nekaterih solkanskih fantov, kateri so goste pred palačo z grdimi psokami insultirali, pijoči in popevajoči umazane furlanske pesni; takoj se je sprevidilo, da ranjega vrlega Matije Doljaka, solkanskega župana, nij več, kajti, ko je on županoval, se nij nikdar kaj enacega pripetilo. G. župan solkanski, pazite v bodoče, da ohranite lepo ime i čast Vaše občine! Nabralo se je 66 gld., kateri se bode trpečim sobratom v Dalmacijo odposlalo.

— (Iz Tolmina) se nam piše, da je tamošnja sodnija prišla na sled nekim, kateri so več mladih deklic oskrnili. Lekarničarja imajo uže v pesteh. Žalostna novica za naše hribe, v katerih se še nij nikdar kaj enacega pripetilo!

— (Iz Gorice) se nam piše: Po lepem vremenu nastalo je zopet jako neugodno deževno vreme, baš sedaj, ko se je po vsej goriški trgatev začela. Posestniki so jako zadovoljni, kajti nijso se nadejali toliko božje kapljice, da jih dotične posode primanjkuje. Letos ga bodovalo jako po ceni pili, k večjem po 7 for. kvinč. — Vrli rodoljub g. dr. Rojic, zdravnik v Gorici se je ponedeljek 27. t. m. z gospodičino Dolžajnevo oženil in v Pariz odpotoval.

Javna zahvala.

Iz Ptuja 23. sept. Čitalnica ptujska mora zabilježiti v svojo zgodovino veliko zgubo. Zapustil nas je g. profesor Glaser ter se preselil v Kranj. Blagi gospod vnet rodoljub je več let z velikim trdom neprestano delavnostjo in požrtovanjem delal kot odbornik in podpredsednik čitalnici na korist. Nepozabljivi so nam posebno mili glasovi doneči iz „citer“ pod njegovo vajeno roko! Obžalovaje to izgubo izreka odbor g. profesorju očitno zahvalo za njegov trud. Hvaljen spomin mu bode ohranila čitalnica ptujska!

Jakob Trstenjak,
zač. tajnik.

nimi debli še tu pa tam malo telelo in kadilo se, preko celega porebrijia pa nobenega plamena nij več. To se vé, nad dvajset oralov najlepšega, debelega lesja bilo je pokončanega; pa še več, kar Jamec nij pričakoval, ostalo je njemu ohranjenega. In ker je tako uže bilo, udal se je mož v to, jedel spet svoj zajutrk in zraven pretuhtoval, kaj bi po sedaj začel s posmojeno gozdno ledino.

Marjeta, kravja dekla, poslovala je v hlevu, kladila teletom, pomolzla krave in potem gnala jih venkaj na pašo, na hribje. Dekla je plaho pogledovala okrog sebe in ko je k vrhu prispela, zlezla je na krišku peč, ozrla se na okolo in poslušala. „Grega!“ zavpila je potem. Pa to denes nij nobenega prijaznega odmeva od gozda dalo semkaj nazaj, kakor drugekrati, če je prepevala in krave klicala po imenu. Sedaj nobeno živo drevo ne stoji več onkraj — vse je požgano, uničeno. „Grega!“ zaklicala je iz nova. Vsaj mu kaj hudega nij zgodilo se! Sedaj uže drugi dan nič več nij bil doma, priden posel pa ima zmirom biti pri rokah, to mu uže

povem — pa saj sicer sam vé, kaj ima pravi posel opraviti. Tako je mislila dekla in potem zopet vrnila se domov.

Jamec je v lopi pripravljal voz za prevažanje drva s porebrijia. Hotel je ogorene panjeve po gozdu pobrati in zapeljati jih tja k ogljenici, da bi videl, ako bi dalo iz njih iskuhati se oglje, katero se dol na poljani v velikej kovačnici tako dobro pridaje. Pogorišče bi potlej otrebil, preoral in njive naredil iz njega, ker drevje tako brž ne raste na posmojenih tleh. Tako je premoščeval Jamec in ravno kolo vtaknil k vozu, ko je Marjeta pristopila k njemu in ga vprašala:

„Ali, oče, kje je pa Grega še zmirom?“

„Grega? No, če z jasenov ne klesti vé za ovce, potlej ne vem.“

„Dva dni ga nij bil uže doma, mu vsaj nij kaj hudega zgodilo se, oče?“

„I no, če tudi mu je prigodilo se kaj, ali je tebi kaj za to? Jaz sem gospodar in jaz bi škodo trpel, ako bi on zlomil si nogo ali vrat. Jaz mu imam plačevati za celo

leto in ne ti! — — Je uže pri gasilcih bil in nočoj pomagal tam v vasi — kaj vem jaz!“

Jamec zabije žrebelj v kolesno os in besede ne izpregovori več.

Marjeta odide tožna na delo v hlev. Ona nij bila več mlada, ali za svoj posel še prav čvrsta; denes pa — denes jej ne gre od rók. Vile prisloni na steno in odide. V delalnikih še nikoli nij děla popustila, ali denes ne more drugač, če ravno ne vé, kaj jo sili na to. Po dolini onkraj potoka hiti gor proti pogorišču. Tu še gori in smodi pod pepelom, in dekla mora velik ovinek narediti, da dospe v vaški gozd. Hotela je tječaj v vas, da bi poiskala Grega. Ali ko pride na kraj pogorišča, kjer začenja zeleni gozd, zaleda Grega ležečega na osmojenih tleh. Tu spi in eno roko drži globoko zavrtano v mah. Hlačnica na njegovej levej nogi mu je cela zgorela raz stegna, koža mu je kar zavišnjela in krvavi mu na več mestih.

„Ječeš — ali Grega!“ vsklikne Marjeta.

(Dalje prib.)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je naj bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslenih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živilih, dalje prsne, i na jetrah; žleži naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašlj, neprejavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatočilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušehi, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojene in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval vel zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vsečilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričeval.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. julij 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nigradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženji v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obisih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnicu in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocnik, 96. polka.

Izkrušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelstein.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekam glede Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti ni mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vsečilišču v Mariboru (Nemčija), piše v "Berliner Klinische Wochenschrift" od 8. aprila 1872 to le: "Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana "Revalente Ara-bica" (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bijovalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih."

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepravljjenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadjejni prsnih bolečini in pretresu čutnic.

Revalescière je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledaj hrane.

V plehastih puščah po pol fanta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaju, Wallischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri "zlatem orlu", v Gradeču bratje Oberanzmeyr, v Imeniku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Ljubljani Ludvig Müller, v Mariboru M. Moriš, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarici usmiljenih sester, v Černovicih pri N. Šnirku, v Osek pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradeču pri bratih Oberanzmeyr, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varazdinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in spršerijskih trgovcih tudi razpošilja dunajska luša na vse kraje po poštnih akcionskih ali povzetnih. (233)

Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Tršto z grozdjem na Rusku, sp. dr. J. Vošnjak. — Čagava bode? Novelica, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.

IV. zvezek, ki obsegata: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr. Kdo hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše "Narodnej tiskarni" in jih dobí po poštnem povzetju. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold. 50 kr.

Lekarna Piccoli.

"Prestige à la
que l'heure à

Aparati za samo-brizganje,
pasovi za počene, utrvalne in
maternične brizgje.

Zahvala in priporočilo.

Vsled svoje neprostovoljne ločitve iz št. Peterskega predmestja, kjer se pečam uže črez tri leta s kavarno, čutim se dolžan, za mnogobrojno obiskovanje v sedanjih prostorih zadovoljnim čestitim p. n. gostom izrekati prisrčno zahvalo, in ob jednem udano jih prositi meni tudi v novi kavarni na glavnem trgu št. 10, katere odtvorjenje budem posebno še naznani, isto mnogo obiskovanje, isto cenjeno nagnjenost, katero ste mi do sedaj tako z obilno mero obdarili, tudi prihodnje blagovolite ohraniti.

V Ljubljani, 1. oktobra 1875.

Filip Landerl,

kavarnar.

(325)

Slovenske lepoznananske knjige.

V založbi "Narodne tiskarne" v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. **Erazem Tatenbah.** Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.

2. **Meta Holdenis.** Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.

3. **Kantorčica.** Roman s pogorskega zakotja, Češki spisala Karolina Světla; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.

4. **Prvi poljub.** Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.

5. **Kazen.** Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

I. zvezek, ki obsegata: Stenografska, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešern ali

Anaterinova ustna voda in zobni

pršek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni pršek, pravo sredstvo zoper zobobolj in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnegra duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskus, dal mu bude gotovo prednost, vzlije vseim enakim izdelkom. I steklenica 60 kr., 1 škatla 40 kr.

Esprit de Cologne triple surfin de Paris, 1 flacon 20 kr.

Esprit dto. dto. de Reseda flacon 1 gld. Esprit dto. dto. de Ylang-Ylang flacon 1 gold.

Elixir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani zelodčeni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. I steklenica 80 kr.

Franz-ove esence za živiljenje. Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznj. Velika poraba je najboljše spričevalo. Vsaka gospodinja bude tako zdravilo pri hiši imela. Cena steklenice z navodom, kako se rabi 10 kr.

Glycerin-Creme. je posebno izborna sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vedami, lepotičjem in lepotičnim sredstvom, katera so često škodljiva. I steklenica 1 gold. (132—113)

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju.

Narodna tiskarna

v Ljubljani

se priporoča

za izvršitev vseh tiskarskih del

v lični obliki in po najnižji ceni, posebno:

1000 poštnih voznih listov	5 gld. — kr.
vsakih 1000 več	3 " 20 "
1000 voznih listov za železnice s firmo in železniškim kolekom	7 " 50 "
2000 za "brzovožnino s firmo in železniškim kolekom	13 " 50 "
2000 zavitkov (couverts) v kvart s firmo	16 " 50 "
1000 zavitkov (couverts) v oktav s firmo	4 " — "
"	3 " 80 "

Zalega tiskanih formularev

za c. kr. sodnije, občinske urade, okrajne zastope, šole, cerkve in cerkvene urade, advokate in notarje, pobotnice za mesečne plače i. t. d.

Lastnina in tisk "Narodne tiskarne".

Podučiteljska služba

na narodnej šoli v Pietrovčah sè službino 440 gld., oziroma provizorično 400 gld. in prostim stanovanjem se razpisuje. Slovenskega in nemškega jezika zmožni prositelji imajo prošnje pôtem predstavljene šolske gospodske vposlati do 20. oktobra t. l. okrajnemu šolskemu svetovalstvu v Pietrovčah pošta Žalec.

Okrajni šolski svet Celjski,

19. septembra 1875.

Predsednik: Haas l. r.

(319—3)

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.